

USPOSTAVA SUSTAVA POKRETNIH KOMUNIKACIJA ZA ŽELJEZNICE

Mičo Dujak
Solution Manager
Ericsson Nikola Tesla

SAŽETAK

1. UVOD - POKRETNE KOMUNIKACIJE U ŽELJEZNIČKOM PROMETU
2. PRIMJERI USPJEŠNE IMPLEMENTACIJE U EUROPI
3. UVOĐENJE GSM-R U HŽ
4. FAZE USPOSTAVE SUSTAVA POKRETNIH KOMUNIKACIJA
5. USLUGE ANALIZE I PLANIRANJA MREŽE
6. USLUGE IMPLEMENTACIJE MREŽE
7. ZAKLJUČAK

UVOD

POKRETNE KOMUNIKACIJE U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

- › Sustav pokretnih komunikacija za željeznice ([Global System for Mobile Communications for Railways – GSM-R](#)) je
  - platforma za internu operativnost i razmjenu informacija u željezničkom prometu,
  - tehnologija koja integrira sve dosadašnje pokretne radio aplikacije,
  - standard za korištenje pokretne telefonije u željezničkom prometu koji se primjenjuje u EU od 1997. godine

- › 32 zemlje članice Međunarodne Željezničke Unije (UIC) su potpisale [Memorandum o razumijevanju](#), koji obvezuje sve članice na postepeni prelazak s analognih sustava na GSM-R
  - Hrvatska – potpisnica

- › Veliki interes i [primjetan trend GSM-R pilot projekata](#) u istočnoj Europi ali i na svjetskoj razini posebno u Aziji i Sjevernoj Americi
  - Pokrenuti pilot projekti u zemljama poput Kine, Indije, Alžira, Turske i Australije

UVOD

ULOGA POKRETNIH KOMUNIKACIJA U ŽELJEZNICAMA

- › Nadolazeća tehnologija radio prijenosnih mreža
  - za sve glasovne i podatkovne usluge na željeznicama
- › Pružanje **optimalnog načina komunikacije** prvenstveno s ciljem osiguravanja sigurnog i učinkovitog kretanja vlakova ali i općenitog rada željezničkog sustava u cjelini
  - vodeći računa o propisima i raspoloživim sredstvima
- › **Željeznička verzija GSM-a** koja ispunjava specifične zahtjeve potrebne u željeznicama
  - Frekvencijski pojas od 900 MHz
  - Govorni i digitalni radio kanal za prijenos podataka, grupni poziv, određivanje prioriteta poziva, funkcionalno adresiranje, i dr.
- › Nove **usluge i aplikacije** u različitim područjima
  - Kontrola i zaštita (ETCS / ERTMS)
  - Komunikacija između strojovođa i nadzornog centra
  - Komunikacija zaposlenika u vlaku
  - Razmjena informacija za ETCS
  - Komunikacija između kolodvora
  - Ubrzanje prelazaka graničnih prijelaza

UVOD

POTREBE I POKRETAČI

- › **Potrebe za uspostavom** novih usluga
  - Deregulacija u Europi
  - Potreba za poboljšanim uslugama
  - Smanjenje troškova
  - Interoperabilnost

- › Ključni **pokretači implementacije** GSM-R sustava
  - Sigurnost i standardizirana interoperabilnost
  - Izmjena zastarjelog analognog sustava komunikacije
  - Glasovna i podatkovna komunikacija
  - Znatno povećanje iskoristivosti pruge
  - Povećanje gustoće vlakova na prugama
  - Skraćivanja vremena putovanja
  - Povećanje volumena prenesenog tereta

PRIMJERI USPJEŠNE IMPLEMENTACIJE U EUROPI

	Planirano GSM-R [km]	Planirano GSM-R terminala	Trošak projekta [€]	Trošak projekta po km [€/km]*	Planirani broj baznih stanica
Njemačka	29.000	30.000	1.750 M	50.000	2900
Francuska	14.400	-	520 M	36.000	
Belgija	3.000	400	90 M	30.000	
Velika Britanija	14.780	8.500	1.366 M	92.000	2500
Italija	10.200	3.000	200 M	19.600	
Nizozemska	3.050	6.900	106 M	35.000	
Švicarska	3.100	5.100	327 M	105.000	900
Španjolska	10.200	1.900	427 M	42.000	
Latvija	1.560		50,5	32.000	

* Trošak projekta uključuje implementaciju prijenosne mreže, civilne radove kao i komponente GSM-R mreže

UVOĐENJE GSM-R SUSTAVA U HŽ

- › Izrađena studija o pokrivenosti 4 međunarodna koridora (X, Vb, Vc, Zagreb-Split) ukupne dužine od 1.280 km pruge
- › Predviđena je implementacija jednog pokretnog komutacijskog centra (MSC), 5 kontrolora baznih stanica (BSC) i 200 baznih stanica (BTS).
- › Dodatno je predviđeno opremanje 520 vlakova sa kabinskim terminalima, kao i 2.700 pokretnih radio uređaja (operativnih i prijenosnih) za osoblje

FAZE USPOSTAVE SUSTAVA POKRETNIH KOMUNIKACIJA

Ključni čimbenici uspješnosti projekta:

1. analiza postojećeg stanja
2. planiranje
3. implementacija

USLUGE ANALIZE

Projektni plan

- Okvir izvođenja radova i usluga
- Planovi modernizacije – migracija sa postojećeg sustava na novi
- Planiranje kontrole kvalitete (PROPS-C model projektnog upravljanja, QASIS – Quality Assurance System Implementation Services)

Analiza postojećeg stanja

- analiza postojećeg sustava i infrastrukture,
- analiza postojećih procesa,
- analiza aktualnih usluga

Analiza budućih prometnih modela i trendova

- koje usluge se koliko koriste
- predviđanje broja terminala u vlakovima kao i ručnih uređaja

Ćelijsko planiranje

- analiza terena
- prometni model
- digitalna karta
- odabir lokacija baznih postaja

Dimenzioniranje komutacijskih čvorova

- MSC, BSC, SGSN, GGSN, ..
- izrada rješenja (prema EIRENE i ETSI preporukama)

USLUGE PLANIRANJA

Planiranje pokretne mreže komunikacija prema EIRENE specifikacijama

USLUGE IMPLEMENTACIJE

Implementacija i integracija GSM-R sustava

- Preduvjet: Realizacija građevinskih infrastrukturnih radova

Instalacija i integracija komponenti

- izrada skripti za pristupne i jezgrene mreže
- priprema i verifikacija softvera za instalaciju
- instalacija mrežnih komponenta pristupne i jezgrene mreže
- interna i eksterna integracija pojedinih komponenta
- instalacija i konfiguracija terminala i dispečerskih uređaja

Testiranje i edukacija

- Pilot – nužan korak u implementaciji GSM-R rješenja
  - provjera svih funkcionalnosti u ograničenom okruženju
  - provjera svih implementacijskih procedura za efikasno uvođenje novog sustava
- edukacija korisnika i administratora sustav

Puštanje u rad i održavanje sustava

- puštanje u rad sustava
- održavanje sustava
  - primopredaja sustava u održavanje HŽ-a

ZAKLJUČAK

ZAŠTO GSM-R?

Uvođenje GSM-R sustava ponudit će HŽ-u mogućnosti poboljšanja usluga u vlaku i kolodvorima i time povećati ekonomičnost

STRATEGIJA

Željeznički promet ne tolerira ispad komunikacijskog sustava, naglasak na projektno planiranje

ČIMBENICI USPJEHA

Analiza postojećeg stanja, planiranje, implementacija, održavanje

IZBOR PARTNERA HŽ-A

Iskusan partner uključen u mnoge velike projekte uspostave komunikacijskih infrastruktura

ERICSSON